nog door toevallige omstandigheden. Reeds gevelde bomen zijn meestal waardeloos voor het beoogde doel. Voor de inhoudstabel zijn namelijk ook metingen in de kroon noodzakelijk, waartoe de meetploeg bij de velling aanwezig moet zijn om de metingen nauwkeurig te kunnen verrichten, voor dat de boom wordt uitgesnoeid.

Het Instituut verzoekt daarom langs deze weg om de medewerking van alle betrokkenen door het geven van een tijdig bericht omtrent de kap van populierenlanen of -opstanden van enige betekenis (minimaal 25 bomen); zo tijdig, dat de meetploeg dan ook inderdaad bij de velling aanwezig zal kunnen zijn. Adres : *Instituut voor Bosbouwkundig Onderzoek*, afdeling Houtmeetkunde, „Hinkeloord", Wageningen ; telefoon K 8370—2065.

Boekbesprekingen

114.68 : 114.35

W. Wittich. Untersuchungen über den Verlauf der Streuzersetzung auf einem Boden mit starker Regenwurmtätigkeit. Schriftenreihe der Forstlichen Fakultät der Universität Göttingen und Mitteilungen der Niedersächsischen Forstlichen Versuchsanstalt, Band 9, 1953, 33 blz. Uitg. J. D. Sauerländer, Frankfurt am Main.

Reeds is in een aantal voorgaande publicaties het onderzoek naar de omzetting van verschillende strooiselsoorten door Prof. Wittich behandeld. Het bovengenoemde geschrift is hierop een vervolg. Stond bij het vroegere onderzoek de omzetting van de strooiselsoort in het middelpunt, thans is de aandacht vooral gericht op de activiteit van regenwormen bij deze omzetting. In totaal zijn 26 strooiselsoorten aan een proef onderworpen. Daarbij is gebleken, dat, dank zij de activiteit van regenwormen, strooisel met een middelmatige C-N verhouding zeer snel kan worden omgezet wanneer het door de regenworm wordt gegeten, terwijl sommige soorten met een lage C-N verhouding door de aanwezigheid van bepaalde „smaakstoffen" niet door de regenwormen worden opgenomen en daardoor langzamer humificeren. Bij afwezigheid van regenwormen is het verband tussen C-N verhouding en de omzetting veel nauwer. Na de verdwijning van de remmende smaakstoffen wordt het strooisel aangetast door de regenwormen en des te sterker naarmate de C-N verhouding lager is.

Naaldhoutstrooisel verteert snel, zodra het door de activiteit van de regenwormen in de grond is gewerkt. Daarentegen vormt zich zelfs op basenrijke gronden in datzelfde naaldhoutbos, indien regenwormen afwezig zijn, steeds een ruwe humuslaag.

C. P. van Goor.

114.7 (492)

Boor en Spade VI, Stichting voor Bodemkartering, Wageningen 1953, Uitg. H. Veenman en Zn, 250 blz., prijs geb. f 8,65.

In de zesde uitgave van de reeks „Boor en Spade" komen behalve een groot aantal bijdragen betreffende de bodemkunde en bodemkartering van Nederland enkele artikelen voor die van belang zijn voor de bosbouw. Zo behandelt G. C. Maarleveld de geologische geschiedenis van de Zuidelijke Veluwe, waarvan het accent vanzelfsprekend is gelegen in de Riss- en Würmijstijd. Deze publicatie is een goede inleiding tot de bijdrage van J. Schelling over de bodemkundige kartering van een tweetal bosgebieden op de Veluwe, het Speulderbos en Doorwerth. De ingewikkelde structuur van het stuwwalcomplex, waarvan de verschillende schuinstaande afzettingslagen, overdekt met een solifluctiedek, in lange, smalle banen aan de oppervlakte komen, komt duidelijk tot uiting. Het geeft een indruk omtrent de grote moeilijkheden waarmee een bodemkartering in dit gebied heeft te strijden. Daarnaast blijkt hoe belangrijk het is een topografisch overzicht van onze bosgronden te hebben. Een aantal kaartjes en figuren is toegevoegd.

Tenslotte is een verslag van een plantensociologische en bodemkundige excursie naar West-Duitsland door J. Bennema, J. Schelling en J. S. Veenenbos voor de critisch ingestelde bosbouwer zeker lezenswaardig.

C. P. van Goor.